

C-ové jakákoliv škoda. Aniž proto jevílo se nutným, zabývatí se dalšími vývody, jimiž doličuje zmateční stížnost důvod zmatečnosti podle čís. 5 § 281 tr. ř. a jež ostatně nejsou než podle § 258 tr. ř. nepřipustným brojením proti řádně odůvodněnému přesvědčení nalézacího soudu o pachatelství obžalovaného, bylo zmateční stížnosti již ze shora nastíněných důvodů vyhověti, zrušiti napadený jí rozsudek jako zmatečný podle čís. 10 z části i podle čís. 5 § 281 tr. ř. a odkázati věc podle § 288 čís. 1 (3) tr. ř. na soud prvé stolice k novému projednání a rozhodnutí.

Čís. 3439.

Není-li silnice přehledná do dálky a místy vadí přehledu mlha, má řidič automobilu počítati (§ 335 tr. zák.) s možností objevení se náhlé překážky a proto voliti takovou rychlost, by byl za všech okolností jejím pánem, zmírniti rychlost po případě na 6 km (§ 45 min. nař. čís. 81/1910) a dávatí pokud možná často znamení houkačkou (§ 48 min. nař.).

Vyhýbání vozidel na levou stranu (§ 2 zák. ze dne 15. června 1866, čís. 47 z. zák. pro Čechy) musí býti podle okolností připravováno včas, což se nemůže díti jinak, než že vozidlo jede, je-li tu možnost náhlého objevení se jiného vozidla, po levé straně silnice.

Zákonné předpisy o povinnostech řidiče nečiní rozdíl mezi řidičem mladým a nezkušeným a mezi řidičem starším a zkušenějším.

(Rozh. ze dne 10. dubna 1929, Zm I 545/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Písku ze dne 22. června 1928, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti života podle § 337 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný, a věc vrátil soudu prvé stolice, by jí znova projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti podle čís. 5 a 9 písm. a) § 281 tr. ř. Těžisko její spočívá v uplatňování tohoto zmatku, a nelze jí upříti oprávnění. Stížnost uplatňuje v podstatě důvodně, že již rozsudková zjištění, ba vlastní zodpovídání se obžalovaného opravňují k předpokladu, že obžalovaného stíhá v objektivním směru zavinění ve smyslu § 335 tr. zák. Obžalovaný udal, že v rozhodnou chvíli byla místy mlha, místy ne, že, když došlo ke srážce, nebylo daleko viděti; že jel prostředkem silnice a kapitána J-u uzřel před sebou na vzdálenost 30—40 kroků; že netroubil a nedával znamení, ježto mlha nebyla hustá a bylo dosti viděti; že J-u neviděl na větší vzdálenost proto, že byl skryt v dolíku — svahu silnice — a objevil se náhle s velikou rychlostí. Nalézací soud nepovažuje za vyvrácené toto hájení se obžalovaného a zjišťuje, že mlha v době srážky se místy při zemi válela, zejména že mohla býti v dolíku silnice, jímž kapitán J. před srážkou projížděl, poněvadž se mlha v dolíku obyčejně drží a táhne, že však mlha nebyla v místech srážky tak hustou, by obžalovanému vadila v rozhledu. Soud bere dále za

prokázáno, že J. se náhle vynořil, že jel velice rychle, a že došlo v nejbližším okamžiku ke srážce. Obžalovaný tvrdil dále a rozsudek zjišťuje, že se obžalovaný nevyhnul, spatřiv proti jedoucí motocykl, nalevo proto, že nevěděl, na kterou stranu se chce J. vyhnouti, a že se proto omezil jen na zabrzdění a to na vzdálenost asi 7 m (od místa srážky zpět počítajíc). Z hájení se obžalovaného a z rozsudkových zjištění, k nimž stížnost výslovně poukazuje, plyne především, že okolnosti a poměry ve směrodatné době nebyly takového rázu, že by přes libovolné použití motorových vozidel bylo jakékoliv nebezpečí srážky vyloučeno, naopak že situace byla taková, že vyžadovala nutně, by obžalovaný přizpůsobil jí své jednání. Vždyť sám nalézací soud uznává, že situace nebyla normální, a to vším právem, ano je zejména zjištěno a obžalovaným přiznáno, že místy byla mlha, místy ne, že v době srážky daleko viděti nebylo, a že se motocykl vynořil náhle z dolíku silnice. Tím je přece nepochybně najisto postaveno, že silnice nebyla přehledná do dálky, a že místy vadila přehledu mlha. Taková silnice nutila však, by obžalovaný osvědčil ostražitost a obezřetnost v každém ohledu, ježto při opačném postupu hrozilo nebezpečí pro tělesnou bezpečnost lidí, a měl proto počítati zejména i s možností objevení se náhlé překážky, jak se skutečně stalo. Bylo tedy na obžalovaném, by volil takovou rychlost, by za všech okolností byl jejím pánem a měl ji tudíž zmírniti po případě na 6 km (§ 45 min. nař. z 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák.); bylo dále na něm, by, ana silnice nebyla na značnou dálku přehlednou, dával pokud možná často znamení houkačkou (§ 48 uv. min. nař.). Je proto právně mylným rozsudek, předpokládaje, že za zjištěné situace nebylo ani nutným zmírniti rychlost po případě na 6 km ani dávati výstražné znamení. Ta okolnost, že obžalovaný byl náhlým objevením se motocyklisty a jeho rychlou jízdou překvapen, nasvědčuje právě tomu, že nebyl pánem své rychlosti, neboť jinak by byl již při spatření motocyklisty buď ihned zastavil nebo ihned vlevo odbočil. Neučinil však ani to ani ono.

Nehledíc k tomu, je napadený rozsudek právně pochybený, neshledav zavinění obžalovaného ani v tom, že se protijedoucímu motocyklu nevyhnul vlevo. Je sice správné, jak i rozsudek dovozuje, že není předpisu, podle něhož by měla vozidla jeti vždy po levé straně silnice (sb. n. s. čís. 2565, 3130). Leč z § 2 zák. ze dne 15. června 1866, čís. 47 z. zák. pro Čechy, jenž nařizuje, že vozidla se mají vyhýbatí na stranu levou, jest usuzovati, že toto vyhýbání se vozidel musí býti — nemá-li dojít k nebezpečí srážky — podle okolností připravováno včas, tedy vždy tehdy, když situace je taková, že vozidlo opačným směrem jedoucí by mohlo býti zpozorováno teprve tak pozdě, že by řidič nemohl své vozidlo dostati na levou stranu bez nebezpečí srážky. Taková včasná příprava k plnění onoho předpisu, která se nemůže díti jinak, než že vozidlo jede, je-li tu možnost náhlého objevení se jiného vozidla, po levé straně silnice — jest obzvláště nutnou pro vozidla s pohybem rychlejším, jakými jsou silostroje (sb. n. s. čís. 2565). Poněvadž pak podle rozsudkových zjištění a podle zodpovídání se samého obžalovaného silnice nebyla do dálky přehlednou tak, by obžalovaný mohl nerušeně jeti prostředkem silnice a poněvadž ani tehdy, když na vzdálenost 30

a 40 kroků spatřil protijedoucí motocykl, nevyhnul ihned na levo, ačkoli měl na vyhnutí místa dost a stačilo jen nepatrné zabočení do leva a ačkoli podle posudku znalce zabočení na levo dalo se provésti rychleji než zabrzdění vozu a jeho zastavení, stíhá ho i v tomto směru zavinění ve smyslu § 335 tr. zák. I kdyby tu snad bylo spoluzavinění na straně usmrceného J-y, nebylo by to způsobilým, obžalovaného sprostí zodpovědnosti, ježto k trestnosti podle § 335 tr. zák. se nevyžaduje, by protizákonný výsledek nastal jen činěním (opomenutím) obžalovaného samotného, naopak k jeho zodpovědnosti stačí, když sám vyvolal, byť i jen jednu z podmínek, která měla v zápětí úraz. Zodpovědnosti byl by obžalovaný za škodný výsledek prost jen tehdy, kdyby byl osvědčil ve všech směrech ostražitost jemu náležející a zejména splnil všechny předpisy proň v úvahu přicházející. Že tomu tak není, bylo dovedeno. Zmateční stížnost vytýká též správně, že neodůvodněným je užití zásady »in dubio pro reo« pro případ, že by jízda mladého obžalovaného neodpovídala všem zkušenostem staršího šoféra. V tomto odůvodnění projevuje se zřejmě nesprávný výklad zákonných předpisů o povinnostech řidiče, které nečiní rozdíl mezi mladým a nezkušeným a mezi starším a zkušenějším řidičem, a které naopak pro případ abnormální situace v jízdní dráze, ohrožující život, zdraví a tělesnou bezpečnost pasantů ve zvýšené míře, ukládají řidiči tím větší zodpovědnost a těžší povinnosti, a tudíž ovšem i vynaložení tím větší opatrnosti a obezřetnosti. A tuto vyšší míru opatrnosti měl obžalovaný vynaložiti tím spíše, jestliže pro svůj mladý věk neměl ještě dostatečných zkušeností. Zmateční stížnost dovozuje proto správně, že nalézací soud vyloučil objektivní zavinění obžalovaného na srážce jen následkem právně mylného výkladu zákona (§ 335 tr. zák. a min. nař. čís. 81/1910). Odůvodněné podle čís. 9 písm. a) § 281 tr. ř. zmateční stížnosti bylo proto vyhověti a rozsudek zrušiti. Poněvadž však nalézací soud v důsledku onoho vadného podkladu vyloučil i subjektivní zavinění obžalovaného, nelze rozhodnouti ihned ve věci samé, pročež bylo věc vrátiti na soud prvé stolice, by ji znova projednal a rozhodl. Za tohoto stavu věci nebylo zapotřebí zabývatí se dalšími ještě výtkami zmateční stížnosti.

Čís. 3440.

Zločin utržení na cti udáním ze zločinu poškození cizího majetku podle § 85 písm. a) tr. zák. (politím prádla) předpokládá jak tvrzení, že škoda tím vzešlá nebo zámýšlená převyšuje 200 Kč, tak i tvrzení, že poškození (zničení nebo znehodnocení prádla) bylo zámýšleno; škodou není celá cena (prádla), nýbrž jen částka její rovnající se znehodnocení.

Úmysl, význam a dosah projevu jest posuzovati podle celého jeho obsahu a vnitřní souvislosti jeho částí.

(Rozh. ze dne 11. dubna 1929, Zm I 488/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalované do rozsudku zemského trestního